

КОНФЕРЕНЦІЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ У СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Крохмаль І. М.

старший викладач кафедри документознавства
та інформаційної діяльності

*ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
м. Старобільськ, Луганська область, Україна*

Актуальність дослідження полягає в тому, що неокласичні форми організації навчального процесу, які застосовуються в процесі професійної підготовки студентів спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність” / „Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” є дуже важливими та необхідними.

Метою дослідження є з’ясування значущості та доцільності застосування сучасних технологій навчання у методиці викладання дисциплін документознавчого циклу в процесі фахової підготовки майбутніх фахівців-документознавців у вищій школі.

Процес навчання у сучасних закладах вищої освіти реалізується в межах багатоманітної цілісної системи організаційних форм і методів навчання.

Форма організації навчального процесу – спосіб організації, побудови й проведення навчальних занять, у яких реалізуються зміст навчальної роботи, дидактичні завдання і методи навчання.

Залежно від мети форми організації навчального процесу класифікують на форми навчального процесу (лекції, практичні, семінарські, лабораторні; самостійна робота студентів; експедиції, екскурсії, навчальні конференції; консультації; індивідуальні заняття; навчальна виробнича практика; курсові, магістерські роботи); форми контролю, оцінювання та обліку знань, умінь і

навичок студентів (колоквиуми, заліки, іспити, захист курсових, дипломних і магістерських робіт); форми організації науково-дослідної роботи студентів (науково-дослідні гуртки, проблемні групи, об'єднання, школи, студентські наукові товариства) [5].

Важливим є те, що освіта в Україні, зокрема навчання майбутніх фахівців документознавців, передбачає зміну форми комунікації в навчально-виховному процесі з викладацького монологу (однобічна комунікація) до багатопозиційного навчання у формі діалогу чи полілогу, де відсутня суворая полярність і концентрація на точці зору викладача, що дозволяє будувати систему взаємин, у якій всі елементи процесу взаємодії більш мобільні, відкриті й активні (багатобічна комунікація).

Основними методами викладання документознавчих дисциплін є словесний, наочний та практичний методи. Важливим для викладача є вміння поєднувати їх та варіювати.

Отже, принципи викладання фахових дисциплін в процесі професійної підготовки студентів спеціальності „Документознавство та інформаційна діяльність” / „Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” у закладах вищої освіти здебільшого зорієнтовані на унікальну особистість студента, на його власне „Я”.

У навчальному процесі майбутніх фахівців інформаційно-документознавчої сфери необхідно використовувати як класичні, так і новітні форми його організації, а також їх поєднання.

Неокласичні форми організації навчального процесу досліджували В. Боголюбов [1], Я. Бурлака [2], М. Кларк [3] та Т. Назарова [4].

Детальніше в нашому дослідженні зупинимося на конференції, розкриємо її особливості, важливість та необхідність в процесі формування професійної готовності майбутніх фахівців-документознавців у вищій школі.

Конференція як форма організації навчально-виховного процесу передбачає присутність в одній аудиторії студентів, які об'єднані однією метою – вирішення певної теоретичної чи практичної проблеми. Творче

обговорення та розв'язання обраної проблеми детермінують зміст конференції, характерною ознакою якої є дискусія, а її результатом – осмислення цієї проблеми.

Студентська конференція – це важлива форма навчання, яка сприяє формуванню знань, умінь і навичок, їх закріпленню та вдосконаленню, поглибленню й систематизації; це комплексна форма узагальнення результатів самостійної пізнавальної діяльності студентів під керівництвом викладача.

У практиці роботи загальноосвітніх закладів проводять оглядові, підсумкові та тематичні конференції.

Оглядова конференція проводиться з однієї чи кількох взаємопов'язаних між собою актуальних проблем, з яких студенти повинні поглибити знання та отримати додаткову інформацію. Її метою є систематизація знань, умінь і навичок студентів, стимулювання їх пізнавальної активності, забезпечення системних знань, формування колективних та особистісних відносин, самостійності у виборі засобів, форм і методів навчально-пізнавальної діяльності. Оглядова конференція може проводитися на початку вивчення того чи іншого предмета з метою розкриття перспективи вивчення нового курсу; у середині або в кінці його вивчення – з метою розширення, поглиблення та систематизації знань, умінь і навичок студентів.

Підсумкова конференція проводиться як заключний етап вивчення певного розділу навчальної програми. Це може бути конференція з підбиття підсумків окремої навчальної дисципліни чи зі споріднених проблем різних навчальних предметів, тобто з міжпредметною тематикою.

Тематична конференція, як правило, проводиться з окремої актуальної теми науки, техніки, практики. Вона може стикуватися з навчальною програмою окремих предметів; зумовлюватися політичними чи соціально-економічними подіями, умовами розвитку суспільства в країні та за кордоном.

Підготовку конференції, незалежно від її типу, можна умовно поділити на два етапи. На першому етапі визначаються тема конференції, ставиться мета та завдання; розробляється перелік питань, які розкривають тему (план);

оголошуються конкурс на кращу доповідь і девіз конференції; розподіляються обов'язки між студентами; готуються матеріали, література, наочність. Другий етап підготовки до конференції характеризується більш інтенсивною діяльністю викладача й студентів; уточнюється план конференції, визначаються її учасники, складається список рекомендованої літератури, оголошуються доповідачі та виступаючі, готується інформаційний стенд. На другому етапі центральною ланкою у підготовці конференції є її зміст. У цьому плані першим помічником є викладач, який надає допомогу студентам, іншим учасникам конференції; переглядає зміст доповідей, аналізує їх, порівнює, зіставляє, прогнозує можливі зіткнення різних точок зору, поглядів, переконань. Якщо визначаються опоненти доповідачів, то вони теж повинні заздалегідь ознайомитися зі змістом доповідей. При цьому переслідуються мета виявлення наявності нової інформації, цікавих статистичних даних, фактів, прикладів з літератури та практичної діяльності, які мають узагальнюючий характер і сприяють підвищенню інтересу студентів до певного курсу навчального предмета, зокрема й теми конференції.

Технологія проведення уроку-конференції така: оголошення теми, доповідей, співдоповідей, виступів; затвердження регламенту роботи; підтримка робочої атмосфери; концентрація уваги студентів на темі конференції, активізація навчально-пізнавальної діяльності учасників конференції; дотримання чіткої процедури її проведення; забезпечення позитивної установки на сприйняття змісту повідомлень, відповідного морального та психологічного мікроклімату, атмосфери поваги та довіри.

Необхідно зазначити, що уже протягом 10 років на базі ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” проводиться конференція „Актуальні питання документознавства: історія та сьогодення”. Студенти-документознавці для своїх виступів обирають і справді актуальні питання. Для того, щоб зробити конференцію ще цікавішою, ми пропонуємо, щоб наукові доповіді, якщо це доцільно, супроводжувалися наочними матеріалами (схемами, таблицями, фотографіями, відеопрезентацією тощо).

Таким чином, зауважимо, що під час фахової підготовки майбутніх фахівців інформаційно-документознавчої сфери особливу увагу слід приділяти сучасним технологіям навчання, адже саме вони допомагають адаптувати студентів до професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боголюбов В. И. Педагогическая технология: эволюция понятия / В. И. Боголюбов // Педагогика. – 1991. – № 9. – С. 123.
2. Бурлака Я. І., Вихрущ В. О. Про форми організації навчальної діяльності школярів / Я. І. Бурлака, В. О. Вихрущ // Рад. шк. – 1984. – № 5. – С. 39–44.
3. Кларк М. Технология образования или педагогическая технология? / М. Кларк // Перспективы. Вопросы образования. – М., 1983. – № 2. – С. 78.
4. Назарова Т. С. Педагогическая технология : новый этап эволюции / Т. С. Назарова // Педагогика. – 1997. – № 3. – С. 20.
5. Офіційний сайт ЕРІ. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/14410310/pedagogika/formi_organizatsiyi_navchannya_a_vischomu_navchalnomu_zakladi).